

HYVINVOINTIA LÄHITYÖSTÄ –PROJEKTI

Tiivistelmä

Hanke on useasta vaiheesta koostuva kokonaisuus, jonka ensimmäinen vaihe toteutettiin Työsuojelurahaston avustuksella. Tässä kehittämishankkeessa kerättiin ja analysoitiin aineistoa TeliaSonera Finlandin (TSF) henkilöstöltä mahdollisen lähitoimistopilotin kokeilua varten. Lähitoimistolla tarkoitetaan toimintatapaa, jossa henkilöstöllä on mahdollisuus lisätä työnteon joustavuutta tekemällä työtä monesta paikasta käsin, etenkin lähempänä kotiaan sijaitsevasta lähitoimistosta. Konsepti perustuu monipaikkaiseen ja hajautettuun työskentelytapaan sekä hiilijalanjäljen pienentämiseen.

Kehittämishankkeella tuotettiin tietoa yrityksen päätöksenteon tueksi ja tuettiin näin muutosta kohti monipaikkaista toimintatapaa sekä työtilojen, teknologian ja yhteistyön kehittämistä organisaatiossa. Monipaikkaisella toimintatavalla tarkoitetaan eri paikoissa tehtävää työtä (esim. toimisto, asiakkaan tilat, lähitoimisto, koti). Erityisesti hankkeessa selvitettiin ja kehitettiin lähitoimistomallia ja siihen liittyvää työmatkustusta, työtapoja ja työympäristöjä.

Kehittämishanke toteutettiin keräämällä tietoa 1) **haastattelemalla**, 2) **tekemällä kysely** tietyllä alueella (Espoon suunnalla) asuville henkilöille, sekä 3) **pitämällä työpaja** ylemmän keskijohdon edustajille. Haastattelut tehtiin 28 henkilöstön edustajalle eri organisaatiosuunnilla ja -yksiköistä. 24 haastateltavasta asui suunnitellun lähitoimistopilotin suunnalla (Espoon Otaniemi) ja neljä haastateltavaa asui muualla pääkaupunkiseudulla. Kysely lähetettiin TSF:n pääkonttorissa Vallilassa työskenteleville, Espoossa, Kirkkonummella ja Helsingissä Otaniemen lähialueilla asuville henkilöille. Otos oli 305 henkilöä ja vastaukset saatiin 186 henkilöltä (vastausprosentti oli 61). Vastaajat valittiin Otaniemen suunnalta, koska haluttiin tietoa nimenomaan tämän lähityöpistevaihtoehdon potentiaalisilta käyttäjiltä. Työpaja-työskentelyyn osallistui 8 TeliaSoneran ylemmän keskijohdon edustajaa, joiden kanssa tarkennettiin visiota monipaikkaisuudesta ja työstettiin toimintatapamallia ja suunnitelmaa työtapojen ja työympäristön muutokselle ja sen johtamiselle.

Tulokset havainnollistavat TeliaSonera Finlandin henkilöstön tämänhetkisen työn luonnetta, matkalyön määrää, kiinnostusta, esteitä ja edellytyksiä lähitoimiston perustamiselle sekä henkilöstön teknologia- ja työtilatoiveita ja -tarpeita. Haastattelun tulokset osoittavat, että lähitoimistokokeilulle löytyy paljon kiinnostusta ja ajatusta pidetään organisaatiossa hyvänä, vaikka oman työ vaatisikin myös osittaisia pääkonttorilla käymistä. Yhden lähityöpisteen sijaan toivottiin, että lähitoimistoja voisi

olla pääkaupunkiseudulla useita, mutta jokaisella ei voi olla kahta työpistettä, jolloin nimeämättömiä työpisteitä tarvitaan lisää. Lähitoimistoon kaivattiin erityisesti rauhallisen työskentelyn tiloja, mutta myös asiakastiloille esitettiin tarvetta.

Organisaatiossa tällä hetkellä käytössä olevaan teknologiaan ollaan haastattelujen perusteella pääosin tyytyväisiä, ainoastaan videoneuvottelutiloja tai mahdollisuuksia osallistua videoneuvotteluihin etäältä kaivataan lisää. Lisäksi haastattelut osoittivat, että organisaation tämänhetkiset etätyömahdollisuudet vaihtelevat yllättävän paljon eri yksiköiden kesken, ja ne näyttivät olevan enemmän riippuvaisia esimiehestä kuin joustotyösäännöistä tai oman työn luonteesta.

Kyselyssä havaittiin, että vastaajat kaipasivat nykyistä enemmän rauhallisia työtiloja. Tämä päti etenkin avotiloissa työskenteleviin. Muilta osin Vallilan tilat koettiin varsin toimiviksi. Etätyömahdollisuuksia pidettiin hyvinä ja etätöitä haluttiin tehdä nykyistä enemmän. Lähityökokeilun osalta haastattelujen ja kyselyjen vastaukset tukivat toisiaan. 78% vastaajista käyttäisi Otaniemen lähityöpistettä, mutta vain 5% viitenä päivänä viikossa. Keskeisin syy etätyöpisteen käyttöön oli kyselyn perusteella lyhenevä työmatka, mutta kuten haastatteluissa ilmeni, lähityöpisteen houkuttelevuutta lisääisivät myös toimivat tilat ja infrastruktuuri. Kyselyn perusteella oman auton käyttö laskisi merkittävästi (nyt 72%, Otaniemen lähityöpistettä käytettäessä 40%) ja hyötyliikunta lisääntyisi. Lisäksi TeliaSonera Finlandin näkyvyydellä Otaniemessä nähtiin selvää lisäarvoa.

Johdon työpajassa päädyttiin kannattamaan Otaniemen lähityöpisteen pilotointia, mutta monin varauksin ja pohdinnoin. Eduiksi nähtiin mahdollinen hyötyliikunnan lisääntyminen, selkeämpi raja työn ja vapaa-ajan välillä (vaihtoehto kotoa tehtäville etätöille), sekä mahdollisuus työrauhaan – etätyöpistettä voitaisiin käyttää myös erilaisten keskittymistä vaativien tiimi- ja projektitöiden tekemiseen. Lähityöpisteen on kuitenkin tarjottava etuja töiden tekemiseen kotona esimerkiksi kollegoiden ja sidosryhmien tapaamisen muodossa sekä infrastruktuurin (IT) osalta, sekä tuotava kustannussäästöjä ja tuettava kestävästä kehitystä (esim. hiilidioksidipäästöjen väheneminen työmatkojen lyhenemisen ja autojen käytön vähenemisen kautta). Erityisen tärkeänä nähtiin, että kokeilusta viestitään avoimesti, jotta lähityöpilottia ei koeta epätasa-arvoisena ja ristiriitaisena organisaation muihin muutoksiin nähden. Lähityöpilotin käyttöön tulisi työpajakeskustelujen perusteella tehdä myös selvät, koko organisaatiota koskevat pelisäännöt.

Yhteenvedona voi todeta, että haastattelujen ja kyselyn vastaajat näkivät Otaniemen lähitoimiston potentiaalisesti kiinnostavana työskentelypaikkana, mutta se ei korvaisi Vallilan pääkonttoria. Varauksena tuloksiin on huomattava, että kysyttäessä

lähityöpisteestä vastaajat joutuivat arvioimaan tulevaisuuden toimintaansa, mikä on aina huomattavan vaikeaa. Lisäksi on syytä muistaa, että lähes kaikki vastaajat asuivat Otaniemen suunnalla, mikä luultavasti väritti arvioita myönteiseen suuntaan. Näin ollen johdon työpajan havainnot täydentävät haastatteluja ja kyselyitä tärkeillä pohdinnoilla ja kriittisillä reunaehdoilla.

Yhteystiedot

Anu Sivunen ja Marko Hakonen
Hajautetun ja mobiilin työn tutkimusyksikkö (vmWork)
Tuotantotalouden laitos / BIT Tutkimuskeskus
Aalto-yliopisto

anu.sivunen@aalto.fi